

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 13



15. oktbr.

72. årg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1951

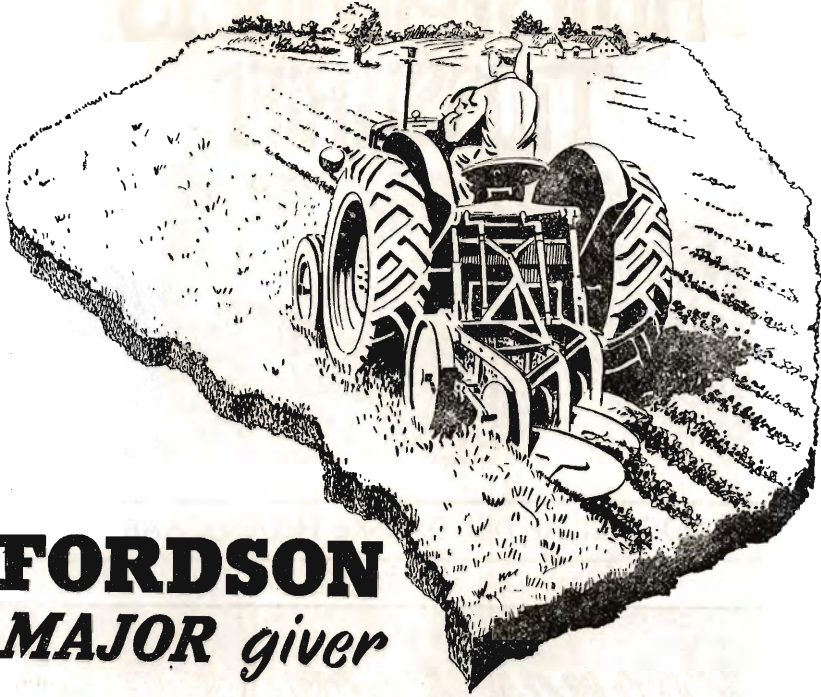


naar og hvor
De ønsker det
fra



VANDINGSANLÆG
-omgaaende Levering
-forlang Brochure,

DANSK VANDINGS INDUSTRI
PROJEKTERING . FABRIKATION
INGENIØR HOLGER ANDERSEN
SNOGHØJ FREDERICA . TELEFON ERRITSØ 125



FORDSON *MAJOR giver*

BILLIGSTE TRAKTORDRIFT pr. tønde land!

Det tunge og besværlige efterårsarbejde står for døren. Lad FORDSON Major klare det for Dem — den har de bedste forudsætninger.

Den rette vægt og den rigtige hjuldimension i forbindelse med den langsomt gående motors styrke (35,4 hk på remskiven) giver størst udnyttelse og længst levetid.

Der findes FORDSON redskaber til ethvert formål.

Der findes altid originale FORDSON reservedele indenfor rækkevidde.

Pris på FORDSON Major traktor med gummi-hjul fra **kr. 8.700**

ab fabrik



FORD MOTOR COMPANY ^{A/S}

Alt det ny — i den nye



Deres køer

kan ikke læse, men de vil trives bedre og give større udbytte, hvis DE læser den nye „Landbrugets Ordbog“. Håndbogen er ordnet som et leksikon, så den oplysning, De søger, kan findes på et øjeblik.

Se

LANDBRUGETS ORDBOG

hos boghandleren.

Kun 15. kr.

pr. måned

LANDBRUGETS ORDBOG

4. åjourførte og stærkt forøgede udgave

● **Landbrugsminister H. Hauch**

Udviklingen, inden for alt hvad der har tilknytning til landbruget og dets forhold i de sidste 10—15 år, gør det i høj grad ønskeligt, at „Landbrugets Ordbog“ gennemses og optrykkes påny. Redaktionens og medarbejdernes navne er en borgen for, at værket vil blive fuldt ud tidssvarende.

● **Landbrugsrådets præsident, gårdejer Hans Pinstrup**

Gennem meddelelser om de nyeste resultater på forsøgs og forskningens område samt en mangfoldighed af praktiske anvisninger er den nye udgave af „Landbrugets Ordbog“ bleven: En meget værdifuld håndbog for danske landbrugere.

● **Bruger De en gammel telefonbog, når der findes en ny?**

Mange nye og betydningsfulde spørgsmål er opstået og belyst gennem forskning og forsøgsvirksomhed siden forrige udgave af LANDBRUGETS ORDBOG fra 1937—38. Derfor må De eje den nye, fjerde udgave, der er forøget og ført up to date.

LANDBRUGETS ORDBOG er i to bind. Der er 157 medarbejdere, 1200 illustrationer, 1760 tospaltede, tættrykte sider. Pris for begge bind uindb. ca. 145 kr., indb. m. skindryg ca. 193 kr. 1. bind leveres straks. Et eneste råd kan være hele anskaffelsessummen værd.

— det gamle er også med

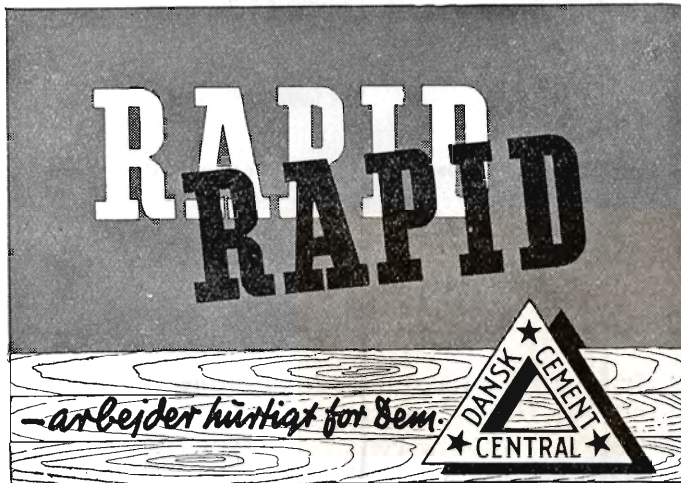
G Y L D E N D A L



HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør

i størrelse fra 2 til 15 tommer . Indhent tilbud . Tlf. Højslev 3



Ellidshøj Kridt- og Kalkværk

v/ C. M. Christensen, Aarhus

Telefon Ellidshøj 4 og Aarhus 7312

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmel

**Kaas-
Briketter**

Hovedforhandler:

Nordjyllands

Kulkompagni

Nørresundby

Telf. 4227 . 4228

Fabrik: Kaas

Telf. Kaas 11

**HAMMERUM
HERREDS**

Spare- og Laanekasse

Herning - Telf. 10 . 314

Østergade 6

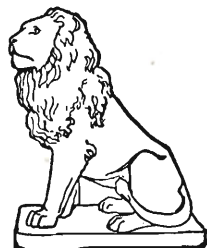
Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17



Løve Garn

Aktieselskabet Holger Petersen

Købmagergade . København K.



AERCLIT

DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Hedeselskabets

Tidsskrift

Nr 13

15. oktbr. 1951

72. årg.

Indtrædende medlemmer indtegnes hos selskabets forretningsførere. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr. Større bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgår ca. 16 gange årligt og sendes uden vederlag til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 50 øre pr. mm. Oplag 19.600 eksemplarer.

Indhold: Legatuddeling i 1951. — De danske Mergelselskaber. — I få ord.

Legatuddeling i 1951.

Af Niels Basse.

I år er der igen i løbet af foråret og sommeren af hedeselskabets forskellige legatmidler uddelt en række hædrende sølvbægre og legater til særlig fortjente hededyrkere.

Ialt er der af *Jørgen Bertelsens legat*, *creatureksportør Jens Holms legat*, *sølvvarefabrikant O. Poulsens* og *hustrus legat* og af *Rathmanns legat*, der alle tildeles fortjente og dygtige hedeopdyrkere for særlig fremragende indsats, uddelt 20 sølvbægre og pengeportioner.

Det er de jyske landboforeninger, husmandsforeningerne, Hedebruget og læplantningsforeningerne, der indstiller til hedeselskabet om hædersbevisningerne.

I dette og senere numre vil tidsskriftet bringe en kortfattet omtale af de enkelte modtageres særlige indsats:

Peder Nielsen, Oling, er født i Brejning 1902 som søn af landmand Niels Nielsen og hustru; han voksede op i et landbohjem og havde i ungdomsårene forskellige pladser ved landbruget. I 1930 købte han en lille ejendom med et gammelt faldefærdigt hus og med et areal på 4 tdr. ld., hvoraf ca. 1½ tdr. ld. var tørvegrave. Købesummen var 1500 kr. Ejendommen overtoges uden besætning. Peder Nielsen og hustruen, Anna, tog straks fat på ejendommens fremdrift. Da ejendommen var for lille som selvstændigt landbrug tilkøbtes i 1934 22½ tdr. ld. hede for 2000 kr.

Nu er heden opdyrket; det gamle forfaldne hus er afløst af nye solide praktisk indrettede huse, kostald opførtes 1936, stuehus i 1937 og endelig i 1949 en ny lade samtidig med, at kostalden blev udvidet.

Medens der det første år på ejendommen kun avledes 4 tdr. korn og ingen rodfrugt, kartofler eller høg, avles der nu årlig ca. 125 tdr.

korn, 950 tdr. roer, 300 tdr. kartofler og 20 læs høg, og der holdes en besætning på 2 heste, 8 malkekøer, 1 kvie, 6 ungdreuer, 19 svin og ca. 100 høns.

Ejendomsskyldværdien var ved overtagelsen ca. 500 kr., den er nu 17 000 kr.

Peder Nielsen havde ingen kapital, da han i 1930 overtog ejendommen i Olling. Når den samlede gæld på ejendommen nu udgør 17 000 kr. og det samtidig kan oplyses, at der i hjemmet er opvokset 9 børn, må det siges, at der er opnået et særdeles godt økonomisk resultat.

Fhv. plantør Niels Chr. Nielsen, tidl. Løbners plantage, er født i Ringgive 1874 og har været plantør i A/S Løbners plantage i 34 år. Som ung menneske var Nielsen i et halvt år hos forstassistent Holt i Grindsted, hvor han deltog i planteskollearbejdet. Herefter blev han elev hos skovrider J. Chr. Sørensen, Høllund Søgaard, og plantede som sit første selvstændige arbejde 7 tdr. land tilhørende Ringgive præstegård. Efter endt uddannelse tog Nielsen på højskole og blev herefter ansat som plantør i Skovsende-Starup plantage, hvor han blev i 5 år. Da A/S Løbners plantage blev stiftet i 1907 sendte skovrider Sørensen bud efter Nielsen, og han blev ansat som plantør i Løbners plantage, som er på 530 tdr. land, mest hede og lidt agerjord. Dette store areal har Nielsen udført tilplantning af under skovrider Sørensens tilsyn, og efter Sørensens bortrejse under skovrider C. Christensens tilsyn og vejledning. Da helbredet begyndte at svigte, søgte han sin afsked; men da var også plantagen væsentlig tilplantet, og der stod en pæn plantage, som A/S Løbners plantages medlemmer er stolte af.

Efter sin afsked købte han et hus i Sdr. Omme, hvor han endnu bor. Foruden arbejdet i Løbners plantage har Nielsen gjort et stort arbejde i læ- og hegnsplantningens tjeneste, idet han i de første år gik fra hjem til hjem og agiterede for læ- og hegnsplantning og gav vejledning og retningslinier for dets vedligeholdelse.

Til plantørstillingen hører et lille landbrug som Nielsen har passet godt, som hans tid tillod det.

Rentier Mads Kr. Madsen, Bjerndrup, Gørding sogn, er født i Varde 1880. Omkring århundredskiftet købte faderen, Kristen Madsen, en meget forsømt ejendom i Terpling, Aastrup sogn. Faderen drev i nogle år gården og ernærede sig samtidig ved vognmandskørsel fra Gørding til Glejbjerg. Mads var den ældste af børnene og overtog gården, og som den unge og initiativrige mand, Mads Kr. Madsen var, fik han gården sat i gang. Der var dengang kun 2 magre heste og 6 magre køer. Bygningerne blev restaureret og ombygget flere gange. Jorden blev drænet og kultiveret og der blev købt jord til, således blev ca. 30 tdr. land i Tvile kær, der for en stor del var vrags og omgravet tørvejord, drænet, jævnet og merglet således at det giver store afgrøder.

Hegns- og læplantningerne omkring markerne og gården er gennemført. I 1930 købte Mads Kr. Madsen 18 tdr. land ved Glejbjerg st., som blev kultiveret og nu er i god orden. I 1941 købte Mads Kr. Madsen ca. 70 tdr. land i Bjerndrup, som lå i hede, sandjord og vrags, også

disse blev drænet, pløjet, merglet og udskiftet mellem flere lodsejere således, at det fremtræder som et samlet hele. Bjerndrup og Terp frembyder nu ca. 2—300 tdr. land, der er afvandet og i orden, og i dette store arbejde var Mads Kr. Madsen sjælen. I den dårligste jord er der plantet 5 tdr. land med nåletræer.

Besætningen var nu ved overdragelsen til den ældste søn på 45 kreaturer, 4—6 heste og plage.

Når Mads Kr. Madsen har nået så vidt skyldes det ligeså meget hans energiske hustru Anne, der stammer fra den johanske slægt på Højrupgaard i Holsted sogn, hun forstod at skabe respekt om sin person og opdragelsen af den store børneflokk, der består af 4 drenge og 3 piger, der alle er i gode stillinger.

Bestyrer Marius Larsen, Kragelund, blev i 1939 antaget som bestyrer på ejendommen i Kragelund, tilhørende enke Sigrid Pedersen. Bedriften var i dårlig stil som følge af, at enkens afdøde mand under en langvarig sygdom havde været ude af stand til at passe sagerne. Ejendommen har et tilliggende af 31 tdr. land, og af dette areal henlå i 1939 ca. 8 tdr. land som afgravet hedemose med uplanerede balke og tørvegrave. Dette areal er nu pløjet eller fræsset samt drænet, merglet og kultiveret, så det nu giver fortrinlig græsning for kreaturerne. Samtidig med at dette areal er sat i god kultur, er ejendommens ældre, forsømte agerjord rensset for senegræs og sat i god drift. Foruden pasningen af ejendommen har M. Larsen i fem år med gårdens heste udført et arbejde med opkørsel af tørvedynd ved et nærliggende tørveværk, og siden arbejdet ved tørvefabrikken er ophørt, har han overtaget driften af en lille ejendom på ca. 7 tdr. land. I 1949 har han endvidere opført et godt og rummeligt hønsehus og et redskabshus, og arbejdet med disse bygninger udførte M. Larsen personlig.

Ejeren af ejendommen er af den opfattelse, at M. Larsen i de svundne år har udført et arbejde, som ligger langt ud over det, som man kan forvente af en bestyrer, og da han tillige ved fornuftige dispositioner og omhu for bedriftens forskellige grene har bragt ejendommens økonomi på fode, formener hun, at hans indsats bør tjene ham selv til ære og andre til et godt eksempel.

M. Larsen er født i 1914 i et lille Boelsted i Sahl sogn. Der var 9 børn i hjemmet og M. L. måtte som 10-årig ud at tjene. Han svarer i år personlig skat af en formue på 16 000 kr., som han har opsparet af den løn, som han har tjent i de svundne år.

Fhv. grdr. Aksel Nielsen og hustru, Tvedsborg, Vittrup, Brørup. Aksel Nielsens fader Niels Storm Nielsen overtog Tvedsborg, en 125 tdr. land stor hedegård, i 1863, og da var der ikke et træ i lang afstand, men sandjord og lyngbevokset hede. Han var fra Østjylland og holdt meget af træer, og i den sandpiskede jord plantede han de løvtræer, som i dag står og luner for gården. Derefter tog han fat på at plante fyr og fran, inspireret af Dalgas' appel til hedebonderne. Han anlagde en ca. 3 tdr. land stor granplantage, så vidt vides den første der på egen i 1882. Trods vestenvind og sandstorm klarede træerne sig godt, og i begyndelsen af dette århundrede leverede plantagen gavntømmer til genopbygning af gårdens udhuse. Denne

plantage har Aksel Nielsen omplantet med elm, bøg og ask.

Aksel Nielsen overtog Tvedsborg 1902 og fortsatte straks i fadersens fodspor med at anlægge en plantage på 15 tdr. land af den dårligste jord. Langs markskellene plantedes ialt 12 km læhegn. Herved blev sandflugten standset, og afgrøderne fik bedre vækstbetingelser.

Foruden dette plantningsarbejde har Aksel Nielsen drænet 30—40 tdr. land, hvor der kun voksede lyng og stargræs. Samtidig hermed er en stor del blevet alpløjet i 20 tommers dybde med to furer, så det øverste jordlag kom nederst. Folk på egnen rystede på hovedet over den i deres øjne letsindige måde at behandle jorden på. Deres mistro blev gjort til skamme, for i løbet af få år gav jorden så rige afgrøder, at besætningen voksede fra 10 magre hedekøer til 36 røde velplejede malkekøer.

Dette Aksel Niensens pionerarbejde har bevirket, at mange har fulgt hans gode eksempel. Læhegn og plantager har rejst sig og gjort landet »loddent«. Vestenvindens og sandflugtens magt er brudt.

Nu er Aksel Nielsen 71 år og nyder sit otium på Tvedsborg.

Sanne og Lars Stusgaard Larsen, Assing, Kibæk. Lars Stusgaard er født i Harreskov i Assing sogn 1881 som søn af hedebonden Kristen Larsen, Harreskov. Der var fire søskende, og da der var meget små kår, kom Lars Stusgaard ud at tjene i 7-års alderen, og tjente uafbrudt indtil sit 23. år og gik derefter på skovarbejde i 2 år, indtil han i sit 25. år købte ejendommen af sin fader.

Sanne, der er født på Bornholm, og Lars Stusgaard blev gift i 1911, og de startede med en kapital på 2000 kr., som Lars Stusgaard selv havde tjent.

De købte som før omtalt L. S.'s fødehjem af dennes forældre for en købesum af 4500 kr. På ejendommen var der en prioritet på 3200 kr., og faderen fik 1000 kr. udbetalt. De resterende 300 kr. blev stående i ejendommen, således at L. S. havde 1000 kr. til driftskapital.

Til ejendommen var der 110 tdr. ld., hvoraf ca. 4 tdr. ld. var opdyrket. Resten var lynghede. På ejendommen var der ved overtagelsen 1 ko, 2 får og 8 høns. Af bygninger var der to små huse, som var sammenbyggede. Det ene, hvori koen stod på stald, faldt sammen, inden året var omme, men blev bygget op igen ved eget arbejde og 300 kr. i rede penge. Beboelseshuset, der var 7×14 alen, havde lergulv overalt og til loft var der anvendt løse brædder.

I 1908 blev der bygget nyt stuehus 11×14 alen, og i 1912 var der blevet opdyrket så meget af heden, så det blev nødvendigt at bygge ny kostald og lade. Begge dele i samme hus. Der blev da plads til 8 køer og lidt ungvæg, og da studene, som blev brugt til trækraft de første år, var blevet ombyttet med et par heste, blev der også lavet plads til disse. L. S. var så uheldig, at disse bygninger brændte året efter, og da det altid var hans princip ikke at foretage sig mere, end der var penge til, måtte han lave de brændte bygninger billigt i stand ved at sætte nyt tag på de gamle mure. Brandforsikringssummen var nemlig kun 3000 kr. I 1917 blev der bygget 6 alen til laden og bygget vindmotor til gårdens trækraft.

I 1923 havde Sanne og Lars Stusgaard næsten ved egen og børnenes hjælp fået ca. 80 tdr. ld. af heden opdyrket og merglet, og det var da nødvendigt at bygge helt nye avlsbygninger. Der blev bygget

Vi er købere til **GRANTRÆ**

i alle sorteringer fra brænde til master. Vi betaler højeste dagspris, og vi kan ved vor skovfoged være Dem behjælpelig med udvisning, skovning og opmåling. Ring eller skriv til:

A/S PAP- & TRÆMASSEFABRIKERNE

KLOSTERMØLLE & VILHOLT pr. Skanderborg

Kontant betaling . Reel behandling

Jydsk Skovfrø

Løndal pr. Addit
Tlf. Burgårde 6 y kl. 17-18 eller Sdr. Vissing 74 y

Frøindsamling i godkendte og udvalgte bevoksninger
Alt frø leveres med angivelse af afstamning og spireevne
Klængning og opbevaring for skovdistrikter

C. Philipsen & Co

Sct. Mathiasgade 58 . Viborg
Elektriske anlæg
Vandværksanlæg
Telefon 173 og 174

Mejeriernes og Landbrugets ULYKKEFORSIKRING

Telefon 14350
Gensidigt selskab
✱



Reventlowgade 14
København V.
✱

Ansvarsforsikring

Automobilforsikring

Aktieselskabet

GYRO

Skive Jernstøberi
og Maskinfabrik

Funder Karosserifabrik

Telefon 12

Traktor-Førerhuse,
Gummivogne m. m.

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapital og reserver
andraget ialt ca. kr. 21.400.000,—

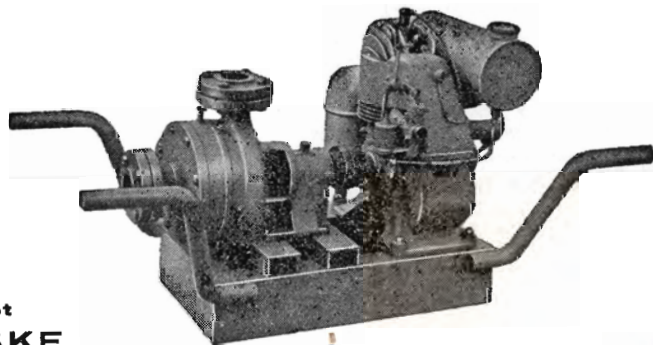
Afvandingspumper
Entreprenørpumper
Husvandspumper
Pumper for gartnerler
og ethvert andet
formål

Skriv efter tilbud og brochure

Aktieselskabet

DE SMITHSKE

JERNSTØBERIER OG MASKINVÆRKSTEDER - Aalborg - Telf. 6696



. *den rigtige*
FÆLDESAV

Nr. 915



Ved fældning i tyndere dimensioner er nr. 915 ideel på grund af sin buede ryg. Dette muliggør brug af kilen på et tidligere tidspunkt end med almindelige save.

SANDVIK

— *den kendes på skæret og letter besværet*



Alle arter jordbrugskalk -
SKANDINAVISK KALK & KRIDT 1/5

Hasseris - Aalborg telefon 9253 - Alba 10053
Værket telefon Gug 10

Alt i prima røde drænrør.

**Silkeborg, Herning og omliggende
teglværkers salgskontor**

Torvet 6, Silkeborg

Telefon 1200

repræsenterende følgende værker:

A/S Lysbro Teglværker.

De Forenede Teglværker,
Lysbro.

Bøgild Teglværk, Lysbro.
Vinderslevgaard Teglværk.

Paarup Teglværk.

Bjødstrup Teglværk.

Gjern Teglværk.

Visgaard Teglværk.

Højriis Teglværk, Ikast.

De Forenede Midtjydske
Teglværker, Herning.

**Vestjysk
Trælasthandel**

Varde

Betonvarefabrik

H. Kunøe og Aage Pedersen

Varde . Tlf. 519 - 520

Landbrugsrør

(drænrør)

efter Ingf. normer.

FORLANG TILBUD

ANVEND TØRVESTROELSE VED DRÆNING . . .

På jorder med finsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestroelse (»hundekød«) omkring stødfugerne, ligesom tørvestroelse med fordel benyttes ved dræning i stiv lerjord.

Spørg hedeselskabet

SPRIT
til teknisk Anvendelse.



en staldbygning med plads til 35 kreaturer, 6 heste og 60 svin. Laden blev 17×50 alen. Begge bygninger med grundmur og hårdt tag. I 1924 blev stuehuset fornyet.

I ægteskabet er der 1 søn og 3 døtre. Sønnen døde som barn og døtrene er alle gifte. I 1941, da den ældste af døtrene blev gift, afstod Sanne og L. Stusgaard gården til denne og svigersønnen.

Sanne og Lars Stusgaard havde da nået at opdyrke og mergle 94 tdr. ld. hede. Der var frasolgt 22 tdr. ld. til en selvstændig ejendom. Inden sin afståelse af gården nåede Lars Stusgaard op på en besætning på 18 køer + ungvæg, 4 heste, 40 svin + grisesøer, marken var gennemkrydset af læhegn, og der var plantet en plantage på ca. 8 tdr. ld. Omkring gården fandtes der en stor og meget velholdt have.

For at skaffe penge til dette store opdyrknings- og opbygningsarbejde har Lars Stusgaard flere gange måttet ty til pladsen som mælkekusk, til at begynde med 3 år i træk, men så var gården også gældfri ved afståelsen.

Da gården blev afstået til datteren, blev der bygget aftægtshus til forældrene, men Sanne og L. Stusgaard kunne ikke få tiden til at gå på den måde. De købte derfor i 1944 2 tdr. ld. ved Kibæk vandmølle, som blev anlagt i have og anlæg, og året efter blev der bygget beboelseshus, og ægteparret flyttede kort tid efter derved. Denne plet er nu bleven deres alderslyst, haven og anlægget holdes pillent og rent, så det er en fornøjelse for de mange, der passerer forbi på kommunevejen. Flere gange har folk taget fejl af L. Stusgaards have og byens anlæg på den anden side mølledammen, så L. S. har været nødt til at sætte et skilt op med påskrift »Uvedkommende forbydes adgang«.

Dette ægtepar har bevist, hvad ukuelig energi og arbejdssomhed parret med nøjsomhed kan udrette. Mangen en arbejdsdag har varet fra sol stod op til sol gik ned. Naboerne fortæller, at da L. S. byggede det sidste stuehus i Harreskov, gravede han selv kælderens ud under hele huset, og jorden blev trillet op i haven og her anvendt til en høj, men der var aldrig nogen, der så ham ved arbejdet. Det skete, når andre var gået i seng og førend de stod op igen.

Hans Erik Hansen, Klelund, er født i 1904 i Klelund som søn af Niels Hansen og hustru; han arbejdede i barndoms- og ungdomstiden med landbruget, først hjemme og senere i forskellige tjenesteplasser.

I 1923 overtog han ejendommen for 12 000 kr. Til ejendommen hørte ialt 18 ha jord, hvoraf halvdelen henlå som hede. Bygningerne var ved overtagelsen små og gamle. Besætningen bestod af 1 hest, 4 køer og 30 høns.

I 1939 blev Hans E. Hansen gift med Birthe, f. Hansen. Støt arbejdede de fremad med ejendommens forbedring. Heden er nu opdyrket og jorden bragt i god kultur. Avlen det første år efter overtagelsen udgjorde 20 tdr. korn, lidt kartofler og græs, men ingen roer eller hø. Nu er den årlige avl ca. 170 tdr. korn, 1000 tdr. roer, kartofler og 16 læs hø. Besætningen er nu 2 heste, 8 malkekøer, ca. 5 ungvædder, 12 svin og 100 høns. De gamle bygninger er fornyet eller ombygget.

Ejendomsskyldværdien var ved modtagelsen ansat til 3000 kr.,

nu er den 15 500 kr. Gælden, der ved overtagelsen var 10 000 kr., er nu halveret.

Svend Aage Lunddahl, Ø. Svenstrup, Torslev, er født i Nr. Sundby 1912 som søn af husmand Carl J. Lunddahl og hustru.

Allerede som 11-årig kom Svend Lunddahl ud at tjene i sommerhalvåret, medens han om vinteren var hjemme hos forældrene. Efter konfirmationen fortsatte Lunddahl; men nu var det ordnet sådan, at han 3 dage af ugen havde arbejde udenfor hjemmet og i den øvrige tid hjalp faderen, som var invalid, med ejendommens pasning. Fra 20-års alderen arbejdede Svend Lunddahl hjemme hele året; han kørte en mælketur for at skaffe indtægter. I 1937 døde faderen og i 1938 overtog Svend Aage Lunddahl ejendommen.

Allerede medens Lunddahl var medhjælper i forældrenes bedrift havde han påbegyndt opdyrkningen af den til ejendommen hørende hede; han fortsatte opdyrkningsarbejdet efter at have overtaget ejendommen og tilkøbte i 1945 et hedeareal på 12 ha. Ved overtagelsen af ejendommen var kun ca. 4 ha opdyrket; nu er det dyrkede areal 19 ha. Bygningerne var ved overtagelsen små og gamle. I 1938 og 1939 byggedes henholdsvis ny kostald og lade; nyt stuehus opførtes i 1941. I 1946 byggedes til laden og i 1949 opførtes hønsehus, drivhus og maskinhus.

Ved overtagelsen i 1938 holdtes på ejendommen 2 heste, 3 køer, 2 ungdyr, 4 svin og ca. 30 høns, nu består besætningen af 2 heste, 8 køer, 7 ungdyr, 20 svin og ca. 130 høns.

1938 avledes der på ejendommen ca. 25 tdr. korn, 200 tdr. roer, 50 tdr. kartofler. Nu er avlen ca. 125 tdr. korn, 700 tdr. roer, 400 tdr. kartofler samt 14 læs høg.

Prisen på ejendommen var 10 600 kr. samt en del naturalier som aftægt til moderen.

Ejendomsskylden, der ved overtagelsen var 3400 kr., er nu 16 500 kr.

Svend Aage Lunddahl havde ikke nogen kapital af betydning ved ejendommens overtagelse, således at hans gæld var lig med købesummen. I 1950 var den samlede gæld på ejendommen 21 000 kr., således at det med rette kan fremhæves, at det store og samfundsgavnlige arbejde som Sv. Aage Lunddahl og hustru Mary, f. Thomsen, har udført på ejendommen i Ø. Svenstrup også har givet et smukt økonomisk resultat.

Rudolf Lund Jensen, Vormstrup, er født i Høstrup 1917 som søn af gård-ejer Jens Chr. Lund Jensen og hustru; han kom som 15-årig ud at tjene og fortsatte dermed i 9 år; det meste af tiden på Holstedegnen og på Sjælland, et halvt år i Sverige. Der blev også tid til højskole- og landbrugsskoleophold.

I 1942 overtog Rudolf Lund Jensen ejendommen i Vormstrup for 33 000 kr., hans startkapital var ca. 10 000 kr. Til ejendommen hørte 8—9 ha agermark, 18 ha hede og 12 ha eng. Jorden var i dårlig kultur ved overtagelsen. Det første år avledes ca. 30 tdr. korn, 150 tdr. roer, 75 tdr. kartofler og 5 læs høg. Nu avles ca. 275 tdr. korn, 1500 tdr. roer, 800 tdr. kartofler og 30 læs høg årlig. Rudolf Lund Jensen har siden overtagelsen opdyrket heden, ligesom engarealerne er forbedret ved

dræning, planering, opfyldning og omlægning. (Ca. 3000 læs jord til opfyldning af tørvegrave og gamle grøfter). Ved overtagelsen bestod besætningen af 3 små heste, 3 malkekøer, 2 ungdreager og 3 høns; nu holdes der 4 heste, 16 malkekøer, ca. 12 stk. ungdreager, 80 svin og 225 høns. Medens der i 1942 til binding af ejendommens korn blev brugt 1½ nøgle bindegarn brugtes i 1950 11 nøgler bindegarn. Til belysning af fremgangen i ejendommens drift kan yderligere anføres, at der det første år efter at Rudolf Lund Jensen havde overtaget ejendommen leveredes 11 000 pund mælk til mejeriet, medens der i 1950 leveredes 106 000 pund mælk.

Ligesom jorden, var bygningerne ved overtagelsen i dårlig stil, de var ikke helt færdigbygget på grund af, at forrige ejer var kørt økonomisk fast. Nu er bygningerne sat i god stand og udvidet, elektrisk lys og kraft er indlagt og automatisk vandværk er anlagt. Foruden de allerede nævnte forbedringer er der på ejendommen anlagt have og plantet flere km læhegn samt nogle småplantninger.

Ved et særdeles dygtigt og målbevidst arbejde har Rudolf Lund Jensen og hustru Frida, f. Madsen, på mindre end 10 år forvandlet den forsømte ejendom til en mønsterejendom. Den samlede gæld på ejendommen er nu ca. 27 000 kr. eller det samme som ejendomsskyldværdien.

De danske Mergelselskaber.

Sammenslutningens årsmøde i Skanderborg den 8 september.

Foreningen De danske Mergelselskabers årsmøde i Skanderborg den 8. september havde knap samlet så mange deltagere som tidligere år, men forklaringen fandtes i det gode høstvejr, som netop i de dage satte ind og fik folk til at blive hjemme. Iøvrigt var alle landsdele repræsenteret.

Årsmødet indlededes med en tvangfri frokost i Håndværkerforeningen, hvor formanden, gårdejer *Vilhelm Egsgaard* bl. a. meddelte, at bestyrelsen havde besluttet at udnævne gårdejer *Chresten Madsen*, Ølgod, til æresmedlem. Samtidig hyldede formanden gårdejer *Søren Jensen*, Lundtofte, der i år havde været medlem af foreningens bestyrelse i 25 år.

Generalforsamlingen indlededes med, at næstformanden, gårdejer *Søren Jensen*, Lundtofte, valgtes til ordstyrer, og formanden for Skanderborg turistforening, amtsligningsinspektør *B. W. Andersen* bød velkommen til Skanderborg.

Formandens beretning.

Formanden, gårdejer *Vilh. Egsgaard* indledede med at udtale smukke mindeord om foreningens afdøde æresmedlem *Martin Sørensen*, Peterslund, som foreningen skyldte så megen tak for arbejdet i de 34 år, han havde været mergelselskabernes landsformand.

Merglingen og kalkningen af Danmarks jord synes nu at nærme sig sit tidligere omfang, idet der årligt bruges ca. 1 mill. m³ mergel, men da der årligt afgives betydelige arealer af Danmarks landbrugsjord til andre formål, ko-

lonihaver, sportspladser, flyvepladser, bebyggelse o. s. v., vil det også være nødvendigt, at der gøres det mest mulige for at opveje dette ved at arbejde hen mod forøgede afgrøder på den ibrugværende jord. Formanden omtalte, hvorledes der på forskellig måde hvert år indvandt ny jord, ikke alene ved hedeopdyrkning, men også ved landvinding, idet han her nævnedede Fiil Søs kultivering som et af de smukkeste eksempler.

7 selskaber har i årets løb afsluttet og udmeldt sig med 1000 medlemmer, medens der er indmeldt 8 selskaber, således at der nu er 112 mergelselskaber tilsluttet foreningen med ialt 28 000 medlemmer.

Hauris-Løvel mergelselskab har ved selskabets afslutning skænket 775 kr. til forsøgsarbejdet.

Formanden omtalte forskellige interne spørgsmål og redegjorde bl. a. for nedskæringen af fragttilskudet, således som der her i bladet er gjort rede for i hedeselskabets årsberetning.

Pedersen, Teglgaarden, forelagde regnskabet, der balancerede med 7358 kr. Regnskabet for forsøgsarbejdet balancerede med 6435 kr.

Forhandlingen

indlededes af *Skjerning Leth*, Varde, som omtalte forsøgsarbejdet, og anbefalede de nye selskaber at yde tilskud på linie med, hvad de gamle selskaber havde gjort. Et lille fast årligt bidrag ville være noget af det rigtige, og landboforeningerne burde være med.

Egsgaard: Vi fik 2000 kr. fra landboforeningerne.

Konsulent *Koefoed* glædede sig over interessen for forsøgene, men de tilstedeværende midler slår ikke til.

Direktør *Basse*: Disse forsøg har meget stor betydning. Oprindelig var der kun tale om kalkmiddelforsøg, men så blev afgrødemålingerne også taget med, og selv om hedeselskabet i sin tid lovede at støtte arbejdet med 1000 kr. om året i 5 år, kan man jo, hvis det kniber med pengene, sende en fornyet anmodning om støtte.

Back, Sødtringholm, takkede for hedeselskabets velvillige støtte til forsøgene. Mon noget selskab ville have noget mod at forhøje kontingentet med 5 øre pr. medlem at anvende til forsøgene.

S. Lovmann, Aarhusegnens mergelselskab, udtalte håbet om, at det måtte være muligt at få noget hurtigere besked fra hedeselskabet om fragttilskudets udbetaling og ligeså at tempoet måtte blive sat op med hensyn til at få jordprøverne analyseret. Når man står med 200 nye medlemmer, der gerne vil i gang, spiller det en stor rolle at få sagerne hurtigt ekspederede.

Efter bemærkninger af *Jespersen*, Gjødstrup, *Petersen*, Teglgaarden, *Skjerning Leth*, Varde, og *Hans Petersen*, Varde, hvorunder det bl. a. oplystes, at Vestjyllands mergelforsyning havde skænket 2000 kr. til forsøgsarbejdet, som dog, øjensynligt ved en forglemmelse, ikke var hævet, bragte

Troels Jensen, Isenvad, påny det gamle problem på bane, hvem der skulle have andel i overskudet, de, der oprindelig havde betalt, eller de nye ejere af ejendommen. Dette gav anledning til, at man fra forskellig side atter redegjorde for forholdet, at det altid må blive den tinglyste ejer af ejendommen, hvis der ikke er taget særligt forbehold.

Til slut anbefalede *Chr. Nikolajsen*, Varde, at man ved afvikling af et selskab huskede på, at forsøgsarbejdet havde brug for midler.

Beretning og regnskab godkendtes.



REGN

i rette tid og rigtig mængde
er den altbestemmende faktor
for afgrødernes vækst og

**bestemmer
høstudbyttet**

Svend Puggaards Maskinfabrik

St. Sct. Hansgade 7
Viborg . Telefon 1269

Specialkonstruktion,
der muliggør supplerende
udvidelser

Leverander til
hedeselskabet

Overslag og tilbud på *regnvandingsanlæg* i alle størrelser



Anerkendt af Statens Skadedyrlaboratorium mod mus



Castrix er hvedekærner, imprægnerede
med en organisk gift og 1-2 Castrix-
korn kan dræbe een mus

Castrix skader ikke høns, duer, agerhøns,
fasaner og andre fugle

Castrix-forgiftede mus er ufarlige for
rovvildt, katte, hunde m. fl.



AKTIESELSKABET FOR KEMISK INDUSTRI

H. Theut

VIBORG - Tlf. 1559 . 1560

Brunkul - Mergel - Kalk

Midtjysk Brunkul Industri

Tlf. Kølkær 98 x

Katrinebjerg Teglværk

Tlf. Hejnsvig 17

Mursten - Drænrør

Skivehus

Asfalt- og

Tagpapfabrik

Asfalt

til imprægnering
af cementrør

VESTJYLLANDS M ERGELFORSYNING

Andelsselskab

påtager sig

udnyttelse af lokale lejer

og

tilrettelægning af mergelleverancer.

Moderne grab-materiel til rådighed. - Levering af højprocentig mergel fra egne lejer.
Jordbrugskalk og pulv. kalk i fine kvaliteter fra Hillerslev Kalkværk.

Alle oplysninger og tilbud fås hos:

TRIER HØJ,
kasfører,
Vostrup.

I. M. LAURIDSEN,
næstformand,
Gørding.

JESPER JESPERSEN,
formand,
Gødstrup.

Midtjydske Teglværkers Salgskontor S. m. b. A.

TELEFON SKIVE 1030

Alle størrelser i drænrør leveres

TELEFON VIBORG 1330

Nivaagaard Teglværk

Nivaa telefon nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN**Røde — 2" — 12" — Drænrør**

Forlang tilbud

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker
Islands Brygge 22 — København S. — Central 282

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. Birk . Telefon 45 Kjellerup
Efter kl. 17: Rødkjærsbro telefon 14FØRER KUN Δ MÆRKEDE VARER
Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
FORLANG TILBUDTårnsilosten
Drænrør
Baumadæk
Tagsten
Mursten**KÄHLERS Teglværk**
KorsørTeglværkernes
SALGSKONTORESBJERG
Telefon 265 . 546**Drænrør**2" — 15"
Mursten - Tagsten

Randers

MØRTELVÆRK OG
BETONRØRSFABRIKv| Marius Ødum
Kristrup pr. Randers
Tlf. 400 Randers fri not.Kun Δ mærkede varer føres
Største lager
Bedste kvaliteter
Forlang tilbud

Midtjydske Betonvarefabrikker

Fabrik & lager — Telf. Herning 476
Herning og Lind Telf. Lind 45
Lager af Δ mrk. betonvarer

Petersværk Betonvare-Industri

Nørresundby . Telf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400
Renseanlægget »Ringtanken« (Dansk patent nr. 59820)

Røde drænrør

indtil 16" diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

Krogsgades Cementstøberi

v| J. C. Halvorsen & sønner
Kontor:
Dannebrogsgade 22, Aarhus
Telefon 5019 . 5020Ny fabrik i Vejlbj
Tlf. Riisskov 9319

Alt i betonvarer D. S. 400

**RØDE DRÆNRØR**
føres altid på lager fra 2" til 8" - Tilbud til tjeneste**A/S GAMMELGAARD TEGLVÆRK**
Telefon 187 . Skive

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen
Telf. 111 Bjerringbro**ALLE**
 Δ **MÆRKEDE RØR**
Imprægnerede
og uimprægneredeStort lager
Altid leveringsdygtig

Stenvad

Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle Δ mærkede rør føres
Altid leveringsdygtig

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921**Normrør**
med garantimærket Δ
Imprægnering
Brøndrør

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon 58

Ølgod

Telefon 59

Valg.

Til bestyrelsen genvalgtes *Petersen*, *Teglgaarden*, *Chr. Nikolajsen*, *Varde*, *Svend Andersen*, *Højby*, og nyvalgtes *S. Lund Jensen*, *Højstrup* pr. *Skive*, i stedet for *Back*, *Sødringholm*, som ikke længere repræsenterede noget selskab. Som revisor genvalgtes *Skjerning Leth*.

Fragttilskud.

Friis Møller, hedeselskabet, redegjorde derefter for forhold vedrørende fragttilskud, og oplyste herunder, at der i 1950—51 ialt er udkørt 1 397 070 tons kalk og mergel og hertil ialt ydet 2 572 000 kr. i fragttilskud.

For finansåret 1951—52 er der bevilget 1 400 000 kr., som skal slå til for hele året. Det har derfor været nødvendigt at nedskære tilskudet en del, og i ministeriets regler af 29. marts 1951 er det fastsat således:

Tilskud til transport på bane og båd ydes med $\frac{9}{10}$ af den virkelige fragt efter at forbrugerens andel, der for mergel andrager 6 kr. pr. 10 ton og for kalk 20 kr. pr. 10 ton, er fradraget. Der ydes ikke mere tilskud til transport fra station eller havn til forbrugsstedet.

Tilskud til transport af mergel direkte fra lejet ydes med 8 øre pr. ton pr. kilometer for en afstand af indtil 30 km, dog ikke over halvdelen af den virkelige kørselsudgift. Tilskud til transport af kalk direkte fra lejet ydes med 8 øre pr. ton pr. km for en afstand af indtil 15 km, for afstand over 15 km ydes 2 øre pr. ton pr. km.

Merglingsarbejdet.

S. P. Sørensen, hedeselskabet, omtalte, hvorledes vejret havde været meget drilagtig for mergelarbejdet i 1950—51. Det gælder om at få mergelen aftaget på en tid af året, hvor der kan køres og arbejdes forsvarligt, ellers skabe det også for store vanskeligheder for entreprenørerne. Den udkørte mergelmængde svarer til mergling af ca. 40 000 ha og en udgift på ca. 6 mill. kr., hvorfra der går ca. 1 mill. kr. i tilskud. Indtil 1. april var der siden krigen dannet 91 mergelselskaber, deraf 5 på øerne. 33 har afsluttet arbejdet, medens 8 endnu ikke er kommet i gang.

Financieringsmulighederne er blevet skærpede, men Nationalbanken er stadig villig til udlån mod finansministeriets garanti, og da det beløb, finansministeriet er bemyndiget til at garantere for, i februar blev forhøjet med 5 mill. kr. til 30 mill. kr., vil det sige, at der er mulighed for at låne 4—5 mill. kr. til merglingsarbejdet. I øjeblikket finansieres antagelig ca. halvdelen af merglingsarbejdet af Nationalbanken, kun ca. en fjerdedel betales kontant. Da renten er høj, er det nødvendigt at passe på. Tag ikke større lån hjem end der er brug for, og husk at opkræve renter fra den dag, mergelen er leveret. Rentetab har selskaberne ikke nogen mulighed for at indtjene.

Kørselsudgifterne er steget, og de sidste prisaftaler må ventes forhøjede igen.

Til slut takkede taleren for godt samarbejde med mergelselskaber, konsulenter og entreprenører.

Send fragtbrevene i god tid.

Afdelingsleder *Schledermann Larsen* understregede, at det var meget vigtigt at få fragtbrevene hurtigt ind. Efter 1. maj kan der absolut ikke modtages nogen. Mange modtagere lader dem ligge hjemme i kommode-

skuffen alt for længe. Vi har i år fået fragtbreve indsendt fra 1948 — en enkelt mand har således mistet 2000 kr. i fragttilskud, idet vi jo ikke kan yde tilskud så længe efter. Der er heller ingen rimelighed i, at sende fragtbreve ind i maj måned 1951, når mergelen er udkørt og leveret i juni 1950, det er smøleri, som ingen er tjent med.

Det gælder om at få sving i mergeludkørslen. Gøres der her et energisk arbejde, er det noget, der giver bonus. Den nuværende udkørsel er for lille til at vedligeholde kalktilstanden på de dyrkede arealer.

P. Jørgensen, Isenvad, omtalte påny fordelingen af restoverskud, og *Vesterager*, Sdr. Omme, talte for, at man skulle tilstræbe at få gennemført, at det ikke var nødvendigt med et kommission skulle godkende en afvikling af et selskab. I øjeblikket skal man anvende kommissionerne ved afviklingen, ellers hænger bestyrelsen på det økonomiske ansvar, hvis et krav rejses.

Lovmann rettede en tak til *S. P. Sørensen* for godt samarbejde. Det er rigtigt nok, at de nye selskaber ikke har chance for at oparbejde noget overskud. Vi har i vort selskab f. eks. kun 60 øre til administration.

S. P. Sørensen: Landvæsenskommissionen kan godkende en forhøjelse af administrationsbeløbet.

Grundtvig Sørensen: I vort selskab er vi glade for, at vi satte administrationsbeløbet til 75 øre. Er det lovligt at beregne os lidt mere ved opkrævningen?

S. P. Sørensen: Man skal og kan lægge alle udgifter på med det samme.

Forsøgsarbejdet.

Konsulent *Koefoed*, Skanderborg, fortalte derefter i detaljer om forsøgsarbejdet. Det var nu allerede klart, at disse forsøg ville få den største betydning. Til tilhørerne omdeltes et særtryk fra beretningen om fællesforsøgene i 1950, hvori forekom en oversigt over de hidtil opnåede resultater.

Til slut rettede *Lovmann* en tak til formand og dirigent, og generalforsamlingen opløstes.

Deltagerne i årsmødet besøgte derefter Dyrehaven og »Godthaab«, og dagen sluttede med festmiddag i Håndværkerforeningen.

I få ord — ★

★ ★

En pensionsordning

er nu efter flere års forarbejde gennemført for de løst ansatte ved hedeselskabet, idet der mellem Statsanstalten for Livsforsikring og hedeselskabet er afsluttet en kontrakt, hvorved spørgsmålet synes løst på en tilfredsstillende måde. Det har i mange år været utilfredsstillende, at der som følge af det forholdsvis lille antal normerede stillinger ved hedeselskabet, til staidighed har måttet beskæftiges et stort antal såkaldt løst ansatte funktionærer, som selv efter at have tjent hedeselskabet i en længere årrække ikke opnåede adgang til nogen form for egentlig pension.

*

Amtsvandinspektør *Birk* i Hjørring har konstrueret en maskine til oprensning af vandløb. Hjørring amtsråd har økonomisk støttet fremstillingen af maskinen, og denne afprøves nu i de nordjydske vandløb.

*

Under vejarbejdet på »Kongenshus« i sommer fandt arbejderne en overordentlig smukt udført stenøkse af sandsten med hul til skæfte igennem midten. Øksen var ca. 12 cm. lang.

*

Hedeselskabets forretningsførere.

Hedeselskabets hidtidige forretningsfører for *Egvad* distrikt, gårdejer *Peter H. Petersen*, Horsby, Røde Kro, har ønsket at fratræde, hvorefter hvervet er overtaget af gårdejer *Peter Slipsager*, Nørre Hostrup, Røde Kro.

— Endvidere har forretningsføreren for *Uge* distrikt, gårdejer *Johs. Fisker*, Uge, Tinglev, ønsket at afgive dette hverv, som derefter er overtaget af gårdejer *Jens Just*, Ligaard, Uge, Tinglev.

— Sparekassedirektør, gårdejer *Jeppe Holm*, Tofthøjgaard, Gadbjerg, som hidtil har varetaget hvervet som hedeselskabets forretningsfører for *Jellinge* distrikt, har ønsket at fratræde. Gårdejer *Ejner Kristensen*, Stormgaard, Vindelev, Jelling, har derefter påtaget sig dette hverv.

*

Distriktsbestyrer ved hedeselskabet, amtsvandinspektør *Th. P. Nielsen*, Haderslev, er for tiden på en studierejse i U. S. A. for at studere dræning og vanding.

*

»Skogen« fortæller, at 300 000 kinesere er beskæftiget med at plante et 1500 km langt skovbælte langs den kinesiske mur som værn mod de hængende sandstorme fra Gobiørkenen.

*

I *Sønderholm plantage* er afsløret en mindesten for de to mænd, apoteker *A. Nielsen*, Nibe, og pastor *Martin Bay*, Sønderholm, der genskabte plantagen efter at den ved århundredskiftet var nedbrændt. Plantagens nuværende formand er gårdejer *P. Stoffersen*, Mysagergaard.

*

Som agitation for læplantningssagen har *Handels- og Landbrugsbanken* i *Thisted* uddelt et betydeligt antal af skovrider *C. F. Jensen*'s nye lille bog: »Skov, læ og klima«. Bogen kan stadig købes à 2,00 kr. pr. eks. ved henvendelse til skovrider *C. F. Jensen*, Hurup, hedeselskabet, Viborg, eller i boghandelen.

*

Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed.

Fra distriktskontorerne under hedeselskabets mose- og engafdeling foreligger der en opgørelse over arbejdet i august måned 1951.

Det fremgår heraf, at der i månedens løb er fuldført 362 arbejder omfattende 1667 ha til en samlet udgift af 1 891 445 kr. Heraf var 337 drænings- og kultiveringsarbejder omfattende 1368 ha (udgift 1 584 010 kr.) og 25 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 299 ha (udgift 307 435 kr.).

Derudover er der i samme måned ved samtlige distrikter færdigprojekteret og tilstillet rekvirenterne 465 arbejdsplaner omfattende 2783 ha til en overslagssum af 3 129 775 kr. Heraf var 444 drænings- og kultiveringsplaner omfattende 1680 ha (overslagssum 2 486 595 kr.) og 21 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 1103 ha (overslagssum 643 180 kr.).

C. V. S. L.

*

I *Stockholm* har man nu konstateret flere tilfælde af elmesyge. Det overvejes at søge gennemført en lov, der påbyder omhugning af angrebne elmetræer.

*

Den svenske tørveindustri.

I Sverige har man allerede udarbejdet forslag og planer til tørveproduktion også i 1952. Forslaget går ud på at yde statsstøtte til en produktion af 400 000 ton maskintørsv, således at producenterne garanteres en minimumspris pr. ton prima tørv og kan få rentefrie anlægslån eller kortfristede driftslån. For 1952 beregnes der et kapitalbehov på 6 mill. kr. til anlægslån og 6 mill. kr. til driftslån. Til forsøgsarbejde og konsulentvirksomhed foreslås, at den svenske stat stiller 1 mill. kr. til rådighed. Endelig foreslås bygget endnu en briketfabrik til 11 mill. kr.

*

Det ledige professorat i kulturteknik ved Landbohøjskolen efter professor Feilberg, der er faldet for aldersgrænsen, vil blive besat efter en konkurrence med offentlige forelæsninger sidst i oktober måned.

Konkurrencen vil finde sted mellem civilingeniør ved hedeselskabets kulturtekniske afdeling i Viborg *Niels Venov* og civilingeniør, amanuensis ved Danmarks tekniske Højskole, *Niels Dahl*.

*

A/S Københavns Plantageselskab har holdt generalforsamling i København. Af regnskabet fremgik, at der har været et driftsunderskud på 7212 kr., som dog omtrent er udlignet ved renteindtægt og et legat fra *Wm. Vetts* fond. I *Lundbæk* plantagen er af de nylig tilkøbte kultiveret 5,9 ha. Til bestyrelsen genvalgtes dir. *Alfred V. Rasmusen*, civilingeniør *A. Monberg* og dir. *Poul Serup*.

*

Den islandske skovsag.

Den islandske stats skovdirektorat har i foråret haft ca. ½ million træplanter til salg, drevet frem i egne planteskoler. Desuden producerer staten selv herudover ca. ½ million træplanter, således at udenlandsk import nu er næsten overflødig. Træplantningen drives stadig med den største energi på Island, og de forskellige skovselskaber udfører et værdifuldt arbejde. Det oplystes således på en generalforsamling i *Eyjafjörður* skovselskab, at selskabet sidste år plantede 24 000 træplanter. Det har 5 afdelinger og over 500 medlemmer.

*

A/S plantningsselskabet »Sønderjylland«

har afholdt ordinær generalforsamling i Skærbæk den 18. september d. å.

Af beretningen fremgik det, at nattefrosten mellem den 4. og 5. maj 1950 havde virket stærkt generende på væksten overalt i plantagerne, men den megen nedbør i eftersommeren og foråret 1951 skabte til gengæld ekstraordinære gode vækstmuligheder, således at juletræsælget, der sidste år gik stærkt tilbage, kan forventes at blive godt i den kommende sæson. Der er i regnskabsåret 1950—51 solgt skoveffekter for 28 290 kr., og der er tilplantet 42,1 ha, hvorefter det tilplantede areal udgør ialt 569,8 ha. Selskabets samlede areal udgør ialt 850,5 ha, der i ejendomsskyldværði er vurderet til 232 200 kr. — Den såkaldte »Søren Degns gård« er med et areal på 20 ha solgt og i stedet for er købt en ejendom i Skærbæk, hvor der vil blive indrettet administrationskontorer og bolig for skovrideren. Årets driftsoverskud udgør 32 069 kr., hvoraf 1250 kr. henlægges til lovmæssig reservefond og resten overføres til dispositionsfond. Status balancerede med 511 042 kr.

Direktør *Jes Christiansen*, Aabenraa, henledte opmærksomheden på de mange afgravede mosearealer og foreslog, at plantningsselskabet tog den opgave op at søge at få disse arealer planeret og beplantet eller opdyrket.

Af bestyrelsen afgik efter tur bankdirektør *C. Andersen*, Aarhus, amtmand *Clausen*, Tønder, og godsejer *Henrichsen*, Trøjborg, der alle blev genvalgt. Ligeledes blev selskabets revisor, højesteretsdommer *Heise* genvalgt.

*

RIBE *Brændeovne og Tørveovne* *Brændekaminer* *Brændekomfurer*



Moderne emailerede
Rundtræk-Kaminer
i mange Typer og Størrelser.
Ovne & Komfurer.
Bygnings-Støbegods
RIO Radiatorer
Ribe Centralvarmekomfurer
Brochure sendes paa Forlangende

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 linier)
Kontor i Karup

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening
Vesterbrogade 15
København V.
Telef. 6659 - 5974

A/S RIBE JERNSTØBERI · RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON: RIBE 261 (3 LINIER)

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer.

Tjæreborg cementstøberi.

Hurtig levering.

Telefon 21.

Reel betjening.

Landbrugslotteriet

udlodder årligt
kr. 5.485.620
Største gevinst
2 gange årligt
kr. 80.000

AKTIESELSKABET

SKARREHAGE MOLERVÆRK

Røde DRÆNRØR

fra 2"-12" haves
altid på lager
Forlang tilbud

»Sofienlund«

Teglværk
Telefon 10 Ulstrup

STRYG *elektrisk....*

A/s Fiskbæk Briketfabrik

Herborg 12



FORLANG
„ODIN“
ØL
FINESTE KVALITETER

AALBORG TAFEL AKVAVIT.





SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAFF & SØN NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VALBY · TELF. VALBY 2

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgaaende Undersøgelser ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniens. — Prislister sendes paa Forlangende.



Katalog sendes gratis paa Forlangende

Aktieselskabet
L. Hammerich & Co.
Specialforretning i bygningsartikler
Grundlagt 1854 · Tlf. 7050 (3 linjer)
Aarhus



Brostrøms

Planteskole

VIBORG
ved C. Nielsen
Telefon 42

leverer alle planter for
HAVE, MARK og SKOV
Hårdføre og veldrevne arter
for ethvert formål

FRØKONTORET

(for undersøgt markfrø)

— Grundlagt 1887 —

KOLDING

Telefon 43

Herning Hede- & Discontobank

10—12¹/₂, 2¹/₂—5
Telefon 5 . 273 . 720

PALUDANS

PLANTESKOLE

- - - KLARSKOV - - -

130 tdr. land

Skovplanter, hæk- og
hegnplanter, allétræer

Forlang prislister

TELEFON KLARSKOV NR. 9

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62
og fiskerihavnen

Frøavlscenret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 533

Frøavl og frøhandel

Sophus Berendsen A/S

V. Farimagsgade 41 · København V.

Store Torv 10 · Aarhus

ALT I ENTREPRENORMATERIEL

Leverandør til hedeselskabet

Hulkjærhus Planteskole

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

Planter til skove,
læhegn og haver

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ ingeniør C. G. Madsen

Telefon 31

Prima betonrør efter dansk
ingeniørforenings normer

Mrk. Δ i alle gangbare dimen-
sioner fra 10—60 cm såvel med
som uden muffe

Røde

drænrør

2" — 12"

● Fredenshøj Teglværk
Aabenraa · Telefon 2127

Rødkjærshøj Cementvarefabrik
ved I. T. Birk · Tlf. Rødkjærshøj 14

FØRER KUN Δ MÆRKEDE VARER
Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres
Forlang tilbud

A/S **Skive Markfrøkontor**
Grundlagt 1896
Telefon 94 Skive
FRØAVL · FRØHANDEL

Trifoliums Frø

giver stor Høst.

„DANSK STAALGÆRDE“



BEDSTE OG BILLIGSTE HEGN
TIL MARK, SKOV, HAVE ETC.



AKTIESELSKABET

NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER

*Stenstrup og Odense
teglværkers kontorer*

Stenstrup - Telefon nr. 19

Prima drænrør

**Nordjysk Andels-
Fjerkræslagteri**

RANDERS - Telf. 5053

*Producenternes
 eget slagteri*

Intet solidarisk ansvar
Se efter vor notering i
dagbladene hver mandag

i Forsikring skal man ha'.

BALTICA



Brug **RANDERS
REB**



*Andels-
Klædefabriken*

Grindsted

Telefon 20

Til alle slags bygninger
DANSK

ETERNIT

TAG- OG VÆGBEKLÆDNING

DANSK ETERNIT FABRIK A/S
AALBORG

SALGSKONTOR:
KAMPMANNSGADE 2 . KBHVN.V
TELEFON: CENTRAL 3785

Viborg Papir-Comp.

Papir & papirvarer en gros.
Bogtrykkeri.
Kontorforsyning.

Sct. Mathiasgade 31-33.
Tlf. Viborg 802-803.



Aktieselskabet

BRØDRENE BRINCKER

Greisdals Hammerværk pr. Vejle - Grundlagt 1867

Specialitet: Tørvegøbe, tørvespader, drænværktøj, lyngleer

Alle slags grebe, forke, spader, roehakker, høstleer
og haveredskaber leveres med fuld garanti

Kloakrør — Landbrugsrør
Monierrør — Spidsbundsrør

Mærket \triangle 33, leveres overalt

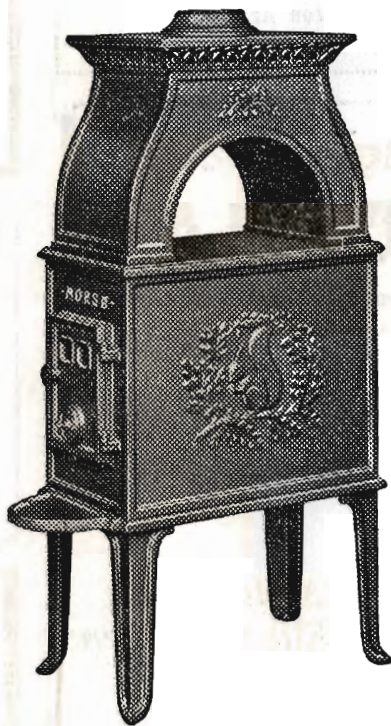
Hovedkontor tlf. Ringsted 468

Fabrik: Hedehusene, telef. 18

— Birkerød — 468

Ringsted Cementvarefabrik og Tømmerhandel A/S

Morsø Støbejerns



AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, civilingeniør J. Parbo (formand),
afdelingsleder, skovrider B. Steenstrup og botaniker N. C. Nielsen.

Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri, Viborg